

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: 2014	CONVOCATORIA: 2014
Valencià: llengua i literatura II	Valenciano: lengua y literatura II

BAREM DE L'EXAMEN:

Comprensió del text: 3 punts; Anàlisi lingüística del text: 3 punts; Expressió i reflexió crítica: 4 punts.

Tria una d'aquestes dues opcions

Opció A

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 Era una nit preciosa, serena, d'aquelles que donen ganes de viure's. No feia fred, i la lluna, majestuosa, navegava plena pels confins del cel.

5 Però una cosa estranya em va ocórrer, i fou que, en passar per la plaça del Mercat, davant de la llotja de la Seda, i aixecar els ulls al firmament, vaig veure que, trangolejant a la força, hi havia un home penjat.

10 L'endemà m'assabentí que era un lladre que tothom anomenava Rodagarberes, un celerat amb un historial farcit de delictes. I, encara que em feia un poc de basarda travessar la plaça, perquè els morts m'han imposat molt de respecte, m'atansí vers aquell roder. Tenia Rodagarberes els ulls desencaixats, el cabell llarg i untós, i anava vestit amb pellerines de lli. Però una cosa em va sobtar: portava les ungles i les mans molt netes. Aquest detall fou el motiu que va despertar la meua curiositat: ¿era aquell home un creient d'Al·là i, abans de dir la *scheada*, havia volgut purificar-se? Per l'olor pensí que aquell condemnat estaria ja alguns dies a la força, perquè la seua carn podia bastant.

15 El botxí, per mitigar la fetor d'aquell cos corrupte, havia enganxat, pertot arreu de la força, sardines i tenques, perquè l'olor del peix es menjàs la que deixava anar el cos del condemnat.

20 En aquell instant, la lluna il·luminava la seua cara i l'oratget de la nit el feia bambolear com una síndria. Jo vaig romandre uns moments esguardant-lo. L'airina seguia bufant fins que, casualment li va apartar dues grenyes que li tapaven l'orella dreta, i deixà al descobert quelcom que llambrejava a la llum de la lluna. M'hi vaig fixar: era una arracada en forma de dragonet que tenia tota la traça de ser d'argent.

25 No sé com dir-vos de quina manera els meus ulls es van desullar, ni com el meu pobre fetge es va acontentar. Tanmateix, sense esperar-ho, vaig sentir un soroll estrany, com un gemec llunyà. Seria el mateix Eblis que volia fer-me pecar? No ho sé, però de sobte em vingué la idea de robar l'arracada al mort.

La por i el respecte feien presa de mi, però també el ventre em cantava incòmode, i no vaig tenir altre remei que escoltar-lo. I així fou que em diguí per a mi mateix: «El nom d'Al·là sobre mi i al voltant meu. Senyor, aparteu la por dels famolencs, que la por no té substància i en cap ventre no fa bon profit.»

Josep Lozano, *Crim de germania*, València, Tres i Quatre, 1981, p. 188-189.

Glossari: *trangolejar* 'moure's d'un costat a un altre', *celerat* 'malvat', *basarda* 'por, temor', *roder* 'bandoler', *scheada* 'professió de fe dels musulmans; tipus d'oració', *bambolear* 'balancejar', *esguardar* 'mirar', *llambrejar* 'brillar intensament'.

1. Comprensió del text

- a) Descricu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Digues cinc exemples de recursos expressius de caràcter literari presents al text. [0'5 punts]
- d) Identifica la veu o les veus del discurs que hi ha al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. *ganes* de (línia 1): sorda o sonora?
2. *vaig veure* (l. 4): sorda o sonora?
3. *portava* (l. 9): oberta o tancada?
4. *descobert* (l. 17): oberta o tancada?

- b) Substitueix els elements connectors següents per uns altres d'equivalents dins del text. [1 punt]

1. *però* (línia 3)
2. *encara que* (l. 7)
3. *perquè* (l. 14)
4. *tanmateix* (l. 21)

- c) Digues el significat que prenen aquestes paraules o expressions al text o dóna'n un sinònim. [1 punt]

1. *assabentí* (línia 6)
2. *sobtar* (l. 9)
3. *mitigar* (l. 13)
4. *deixava anar* (l. 14)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica les característiques més importants de la producció poètica de Salvador Espriu. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escriu un text de característiques semblants al que has llegit de Josep Lozano, sobretot quant al registre, a la tipologia, a les veus del discurs i als recursos expressius. Pots fonamentar-te en fets reals o imaginaris, en alguna novel·la o en algun conte que hages llegit, o en alguna pel·lícula que hages vist. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 «Dir de què va *Translations* és molt difícil perquè va de tot», diu Ferran Utzet, director del muntatge de l'obra de Brian Friel acabada d'estrenar per la companyia La Perla 29, i això és cert perquè es tracta d'una obra d'una extraordinària densitat temàtica; però si em demanessin que concretés, diria que fonamentalment va de la llengua com a eix temàtic vertebrador, coincidint amb el seu autor quan manifestava que «*Translations* és una obra sobre el llenguatge i només sobre el llenguatge!», quan se li preguntava per la intenció política del seu text.

5 Un tema oportú i candent, d'un paral·lelisme tan inevitable amb la nostra pròpia situació històrica que forçosament ens obliga a reflexionar-hi, ja que *Translations* mostra un segment decisiu de la substitució del gaèlic per l'anglès en la història d'Irlanda, és a dir, la instrumentalització de la llengua com una eina fonamental en l'estratègia colonitzadora.

10 [...] La desaparició d'una llengua és una fractura irreparable, més quan és causada per una imposició colonitzadora, perquè amb ella no sols desapareix tot un llegat patrimonial de cultura sinó que el que desapareix també és la possibilitat de configurar un futur. Els dos àmbits d'actuació del colonitzador (cap colonització és completa sense la substitució lingüística, i això ja ho posaren en pràctica els romans) queden perfectament delimitats i són exemplars perquè apunten a dos centres vitals de la pervivència de la llengua i de la identitat: l'escola i la toponímia.

15 Per què l'escola? Molt senzill, perquè quan una llengua no és vehicle de transmissió de coneixement està sentenciada. La utilització de la llengua mai és neutra ni obeeix a raons neutres purament d'ordre del que en diríem pràctic comunicativament parlant. Les raons per les quals una llengua desapareix són diverses però principalment responen als usos socials de la llengua, no reconèixer-la com a vehicle de cultura n'és una.

20 La dominació i el sotmetiment comencen per la llengua com el pilar cohesionador fonamental que cal desarticular, precisament en l'obra les reformes en curs són la construcció de la nova escola nacional, on no s'ensenyarà simplement anglès, sinó que s'ensenyarà en anglès, i, en paral·lel, l'operació de cartografiar el territori i traduir la toponímia gaèlica a la llengua anglesa per transformar el paisatge familiar en aliè. Ras i curt: l'objectiu és desterrar la llengua pròpia i esborrar-la literalment del mapa.

Maria Nunes, «Sobre el llenguatge», *Nívol, el digital de cultura*, <http://www.nuvol.com>, 01-02-2014.

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts]
- d) Identifica el registre lingüístic i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. una obra (línia 3): s'elideix o no s'elideix?
2. ens obliga (l. 8): sorda o sonora?
3. exemplars (l. 15): oberta o tancada?
4. responen (l. 20): oberta o tancada?

- b) Indica a quin element del text fan referència els pronoms febles subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]

1. quan se li preguntava per la intenció política del seu text (línia 6)
2. forçosament ens obliga a reflexionar-hi (l. 8)
3. i això ja ho posaren en pràctica els romans (l. 14-15)
4. l'objectiu és desterrar la llengua pròpia i esborrar-la literalment del mapa (l. 26-27)

- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o indica'n un sinònim. [1 punt]

1. *paral·lelisme* (l. 7)
2. *instrumentalització* (l. 9)
3. *llegat* (l. 12)
4. *aliè* (l. 26)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica en quina mesura el context sociopolític dels anys posteriors a la Guerra Civil fins als anys 70 condiona la producció narrativa de l'època. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Segons Maria Nunes, el tema que tracta el text que acabes de llegir és actual i té paral·lelismes amb «la nostra pròpia situació històrica» (línia 7-8). Escribeu tu un text de característiques semblants a aquest, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Cal que aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió i que reflexiones sobre aquesta situació nostra i aquests paral·lelismes. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]